

Per-Willy Amundsen

Kopi:

Siv Jensen

Jenny Klinge

Lene Vågslid

(Videredistribusjon står kopimottakerne fritt.)

"... De facto dreier det seg om en sakte nedbygging av Forsvaret. Det går sånn passelig rolig for seg, slik at det ikke påkaller den dramatiske oppmerksomheten blant folk flest." (Gen.lt Hjalmar I. Sunde; Aft.p. 29.12.97)

"Amundsen kaller Sp sin fremstilling av saken som "i overkant kreativ", og vektlegger at dette er en sammenslåing, og ikke en nedleggelse, av rettssteder." (Nationen)

VEDR. SENTRALISERING AV DOMSMAKT

De endeløse angrepene på juryen (tidligere avvirket 3. sept. 1941) var heldigvis avverget - det borget Frp for.

Med juryen utgikk også min siste rest av tillit til Frp.

Det tør være kjent at en hovedstrategi for sentralisering og maktkonsentrasjon siste tre år, heter 'slå sammen og legg ned'. (Før å sikre tilstrekkelig tilslutning om ønsket retning må prosessen nødvendigvis oftest kjøres via delmål og over tid.)

Med 'det muligens kunst's suksessive metodikk ødelegges sykehusstruktur, høyskolestruktur, ligningsvesen (noen som husker lokal ligningsnemnd?); slik ble nasjonsforsvaret avvirket og rettsstaten mer og mer en parodi - et skuespill uten rettssikkerhetsgaranti (hvor endog kan lykkes sile bort en fremmet, berammet sak ved 'forenklet behandling' i (eller la oss heller si før) første rettsinstans).

"Drar vi parallellar til politireforma, var ikkje lovnadene særleg mykje verdt om at alle gjenverande lensmannskontor og politistasjonar skulle bli styrka. Men lovnadene bidrog til å minske motstanden i debatten før vedtaket." (Jenny Klinge; Nat. 14.11)

Kristin Tollefsen (leder og hovedtillitsvalgt, NTL Domstolene) Nat. 18.11: "Når det sies at ingen domstoler skal legges ned, er dette direkte feil.

Etter domstoloven kan det bare være en domstol i hver rettskrets. Når Regjeringen nå ønsker å redusere antallet rettskretser fra 60 til 23 for tingrettene, og 34 til 19 for jordskifterettene, sier det seg selv at 37 tingretter og

15 jordskifteretter skal legges ned. Dette er helt i henhold til Regjeringens forslag i Prop.11L.

2

Det skal bare være tilbake 23 tingretter og 19 jordskifteretter i hele landet. I tillegg skal de andre, tidligere tingrettene og jordskifterettene, opprettholdes som rettssteder, som det så fint beskrives i proposisjonen. La det være helt klart, et rettssted er ingen domstol, men en underavdeling eller et satellittkontor under en domstol.

Dette rettsstedet kan være bemannet eller ubemannet. Når Regjeringen heller ikke vil ta stilling til hvem som skal ha myndighet til å bestemme om et rettssted skal være bemannet, og i tilfelle med hvor mange, overlates denne avgjørelsen til Domstoladministrasjonen (DA).

Erfaringene de siste årene fra DA og direktøren (som forøvrig også har sittet i kommisjonen som har sett på landets domstolstruktur), gir god grunn til frykt. Sven Marius Urke har hatt ett mål siden han ble direktør i DA 1. januar 2014. Det har vært å slå sammen flest mulig domstoler. Regjeringens forslag gir ham fritt leide til å fortsette med dette."

Pol:red. Bjørgulv Braanen skriver (i leder, Kl.k. 18.11): "Vi hadde kanskje trodd at disdriksopprøret og de negative erfaringene med de mange setraliseringsreformene ville ha lagt en demper på sentraliseringsiveren i regjering og styringselite. Da Ap, Sp, SV og Frp i mai i år samlet gikk mot domstolsreformen som vil føre til nedleggelse av tingretter over hele landet, tok vi det som et tegn på at en ny ettertensomhet var i ferd med å synke inn i politiske miljøer. Her gjorde vi opp regning uten vert, solgte skinnen før bjørnen var skutt, eller hva det nå heter.

Tidligere justisminister Per-Willy Amundsen (Frp) har nå signalisert at partiet likevel er villig til å komme regjeringen i møte. Domstolsreformen selges inn som en liten omorganisering, der tingrettene for alle praktiske formål blir opprettholdt."

"-Vi forhandler og diskuterer alltid saker i lys av regjeringen sine forslag og nå også i lys av statsbudsjettet. Sånn er politikk, man diskuterer ting og finner løsninger, og det er det ikke noe oppsiktsvekkende med." (P.-W. A. i flg. Nat.)

'Sånn er politikk' - alt kan tuskes bort; også rettsstaten.

Finn vedlagt Yngve Svendsen og deromkring, samt s.1-5 av Og hvorfor gjør de det allsammen? (publ. kommentar-avisa.no hhv. 22.10.19 og 23.06.19; for anledningen forsynt med understrekninger).

Og se evt. ellers Forholdsvis åpent brev til statsråd Per-Willy Amundsen (kommentar-avisa.no 11.02.17)

Med hilsen

Dag Jørgen Høgetveit

Vedl. som anf.

YNGVE SVENDSEN OG DEROMKRING

Om nedbyggingen av det norske rettsvesen

"Norske dommarar kan ikkje finna seg i dette lengre. Dette gjeld vår sjølvstende. Dei norske sorenskriverane er blitt pressa frå skanse til skanse". (Gulating-lagdommer Per Jordal; Kl.k 2. okt.)

"Flere steder blir rettsstaten presset i kne, med hensikt. Av statsledere som ikke ønsker dens kontrollerende og modererende motmakt.

Det siste norske politikere bør gjøre nå, er å tvangsslanke rettsstaten ytterligere." (Leder i Advokatforeningen, Jens Johan Hjort; Aft.p. 15. nov. 2018)

Dag Jørgen Høgetveit; oktober 2019

"Domstolkommisjonen la i. oktober frem et forslag til endret domstolsstruktur. Vår hovedanbefaling er å styrke rettssikkerheten, sikre fortsatt høy tillit til domstolene og bedre ressursutnyttelsen ved å utvide tingrettenes og jordsskifterettenes rettskretser."

"Rettssikkerhet er sentralt i ethvert demokrati. Både for partene som møter i retten, og for samfunnet som helhet, er det avgjørende å sikre høy kvalitet i domstolene.

En domstolsstruktur med større rettskretser legger til rette for dette." (Bedre rettssikkerhet med større rettskretser; sorenskriver/leder av Domstolkommisjonen, Yngve Svendsen; kron. Aft.p. 2. okt.) Svendsen skriver ellers at "Generelt er trenden i Europa færre og større domstoler." Jeg tror det så gjerne.

I Ullensvang, over Sørfjorden for 1220-talls Lagmannsstova på Aga, ligger Hardinger tingrett. Dette vil sorenskriver Svendsen i Oslo og ekspertmedarbeidere ha en slutt på.

Jeg ser for meg en harding bes møte for rettergang i Bergen eller Haugesund; si for brudd på strl. § 185. (Advokat blir vel også et byfenomen.)

Hardingen er snart dømt hos en 'anonym' storbydommer for å ha uttrykket en ikke-beviselig følelse, 'hat', mot eks.vis perverse (jf. ordbok, fortrinnsvis en eldre) eller for "forhåelse" og "ringeakt" mot medborgere som er likere for loven enn andre; for begreper vidåpne for tolkning og vilkårlig dom (; 'anonym': Det faller enklere å være den urettferdige dommer i by-setting med fysisk-mental avstand til anklagede og ingen kolleger utenfor settingen).

Når man i tinghuset har bestemt seg i tråd med politiske føringer, kan ytterligere overføringer til byadvokaten for ankefremmelse antagelig anses meningsløst.

Jeg vil forsøke utdype:

Norsk straffedom er tradisjonelt en sak for anklagedes likemann; kort sagt en jury, en lagrette. Over århundrene er der unntak; "Ved Justisdepartementets frd. av 3. sept. 1941 er systemet med 1. opphevet", som Asch.konv.leks. skriver i 1948. Gjeninnført. Avviklet jan. 2018. (Mer om dette m.v. i D.J.H; Og hvorfor gjør de det alt sammen?; kommentar-avisa.no; s.1-4.)

Lagmannsrett samtidig endret fra tre fagdommere og fire legmannsinnslag til hhv. to og fem.

Borgarting lagmannsrett er knapt ferdig med å sette til side siste jurykjennelse, før den skriver Just.dep. med ønske om tilbakevenden til tre/fire - uten jury forståss. "-Det er bred enighet blant dommerne om at reduksjonen fra tre til to fagdommere rett og slett er feilslått", gjengis førstelagmann Marianne Vollan (Aft.p. 7. aug.); Advokatforeningen deler ikke synspunktet, men "Dommerne i både Agder, Gulating og Hålogaland lagmannsrett har i sommer også sendt brev som støtter synspunktene til Borgarting."

Omkring den tid 'man' begynte nedbyggingen av Forsvaret, innførtes ankesiling ved saker under seks års strafferamme. Dep. la dengang "særlig vekt på at det skal være en ubetinget ankeadgang i de alvorligste sakene" (Ot.prp.nr.78 (1992-

1993)).

"Regjeringen foreslår nå at ingen skal ha krav på å anke en tingrettsdom til lagmannsretten. Alle saker skal siles". Enhver anket straffesak kan så endelig avgjøres "uten at aktørene får snakke med dommeren, uten meddommere, muntlighet, bevisumiddelbarhet og andre sentrale rettssikkerhetsgarantier. Justisdepartementet uttaler i en pressemelding 13. mars i år at dette vil gi en "umiddelbar effektiviseringsgevinst." "Ansvaret for det endelige utfallet av de mest alvorlige tiltalene kan nå bli flyttet fra lagmannsrettens saler, hvor vanlige folk deltar i behandlingen, til fagdommernes lukkede kontorer", hvor det allerede er for de mindre alvorlige tiltaler. (Sit. leder av Adv.for.' forsvarergruppe, Marius Dietrichson; Aft.p. 11. apr.)

Så var det tingrettsforekomsten spesifikt (her var forøvrig tidligere herreds- og byretter i landet);

"-Det foreligger ingen undersøkelse som kan bekrefte at kvaliteten på dommeravgjørelser er dårligere dess mindre domstolen er. Hvis det var tilfellet, påligger det myndighetene å rette opp i det. Det kan enkelt gjøres ved å tilføre økte ressurser, sier" soren skriver Hans Edvard Roll i Vesterålen (Nat. 6. mai).

"-Det er sjelden jussen som byr på problemer i de fleste saker. utfordringen ligger i å forstå faktum og vurdere bevisene som er fremmet. I både store og små tingretter er det som regel en fagdommer i hver sak. Uavhengig av hvor mange andre dommere som er tilsatt ved domstolen, vil ikke disse kunne være med og gjøre denne bevisvurderingen, mener" soren skriver Elisabeth Wiik i Søre Sunnmøre. "Dommere ved små tingretter kan dermed ha fortrinn, ikke ulemper, mener hun: -Bredden i erfaring, og ikke minst det å være eksponert for ulike saker, er det som gjør oss i stand til å vurdere hver sak som unik, og som trener oss i kompliserte saker." (Nat. 6. mai)

Soren skriver Stein Arne Vedde i Hallingdal "mener det er lagt for klare føringer for kommisjonens arbeid, blant annet fordi det er besluttet at familie- og barnevernssaker skal sentraliseres <tygg på den>, og kun behandles ved noen få store domstoler.

-Argumentasjonen for dette holder ikke faglig mål. Dette er saker som de fleste dommere har god erfaring med å behandle, da det gjennomgående for hele landet utgjør i snit 25 til 30 prosent av tvistesakene." (Nat. 6. mai)

"-Den viktigaste jobben tingretten kan gjøre, er å få på plass faktum, og det er der lokalkunnskap er så viktig. Har ein faktum på plass, gjev jussen seg ofte sjølv." (Gulatinglagdommer Per Jordal; Dag og Tid 4. okt.)

"Jordal kjenner ikkje att problemskildringane Domstolkommisjonen legg til grunn. Han seier norske domstolar har nytt godt av høg tillit, og at noko av grunnen ligg i nett den desentraliserte strukturen: Dei fleste sakene vert endeleg avgjorde i tingretten, der det sit dommarar som kjenner geografien og lokale forhold. I straffesaker deltek òg lokale meddommarar. Og på grunn av at domstolane har lege spreidd, har det òg vore advokatar tilgjengeleg over heile landet, noko som er eit grunnleggjande vilkår for rettstryggleik, ifølgje Jordal." "-Eg vil påstå at ei nedlegging, som no er føreslege, svekkjer høvet for rett bevisvurdering i dei delane av landet som no mistar sin eigen domstol. Geografisk gjeld det størsteparten av landet, seier han."

"Og hele tiden sto det norske toppmilitære klar til å akseptere - ja, noen med sin aktive støtte - en omlegging som viste seg å være en nedbygging", som Harald Stanghelle nylig skrev i Forsvarets Forum (4/-19).

"La eder advare, I dommere på jorden!" (Salme 2,10)

Ekspertutvalget under ledelse av karrieresoren skriver Yngve Svendsen (i flg. Nat. 2. okt. "soren skriver blant annet i Lofoten og Hadeland", i Kristiansand og i perioden som domstolkommisjonsleder videre soren skriver i hovedstaden); ekspertutvalget "har et medlem fra Førde og et fra Nittedal. Av disse har bare Førde egen tingrett. Alle andre medlemmer bor i en av landets store eller største byer." (Nat 2. okt.) Kommisjonen har forøvrig underveis besøkt 3 tingretter,

før den anbefaler nedleggelse av 38.

(Noe annet (eller er det egentlig det?): "Et utvalg med mandat om å utrede en sektorovergripende fullmaktslov, la før sommeren på bordet en utredning som åpner for nettopp det", skriver Kl.k (9. okt) og intervjuer komitéleder Lene Vågslid: "-Jeg ser det som et forsøk på å svare på en bestilling, sier Vågslid og beskriver vilkårene som så strenge "at det nesten ikke er gjennomførbart". Komitélederen mener det er et signal om at det ikke er mulig å få til slike endringer som regjeringen ba om, og at utvalget har strukket seg langt for å finne en løsning på oppdraget det fikk." "-Det er dessverre typisk for denne regjeringen. Vi så det også med Domstolkommisjonen. Det fikk ikke akkurat et spørrende mandat, for å si det sånn. Vår opplevelse er at de har bestemt seg på forhånd. Det samme gjelder mandatet som dette utvalget fikk.")

"No ser vi at utvalet har levert på bestilling." "Regjeringa ... gjorde det tydeleg allereie i mandatet at talet på domstolar skulle ned. Sidan har regjeringa framskunda den delen som gjaldt struktur til 1. oktober i år, slik at denne no er lausriven frå resten av analysen som kjem i 2020. Regjeringa forhindra stor politisk debatt om saka i ein valkamp ved å vente til etter kommune- og fylkestingsvalet, men samtidig har dei god nok tid til å gjera drastiske endringar før stortingsvalet i 2021." (Jenny Klinge; Dagen 4. okt.)
(Noen finner det underlig å bestille en strukturrapport løsrevet fra innholdet. Det er vel ikke mer underlig enn fylkesstrukturras(jonalis)ering forut for innholds-'reform' eller langtidsplan for Forsvaret hvor landmakten ble satt på vent.)

Kronekostnaden for impliserte ved å avvikle de fleste tingretter? Nei, det vet ikke kommisjonen riktig; men de har regnet mulig innsparing på 1,5 til 1,92 mrd. over 15 år. (Det er standard: Finn et tall. Gang det på x antall år til tallet blir stort.)

-D"enne regjeringen tar penger fra den dømmende makt for å prioritere sakene til den utøvende makta, som er regjeringen. Det er ikke bra i et uvahengighetsperspektiv, sier" domstoladministrasjonsdirektør Sven Marius Urke (Kl.k. 8. okt.) ifm. regjeringens osthøvel- (ABE-) 'reform' som stadig spiser stillinger i rettsvesenet; Urke forøvrig medlem av Domstolkommisjonen.
Av statsbudsjettet går omkring 2 promille (skriver: 2 promille) til 'den tredje statsmakt', en grunnstruktur i samfunnskonstruksjonen (hvorav igjen under 2 prosent til de ti minste tingretter).

I "følge <lagdomar> Jordal" har Domstoladministrasjonen gjennom fleire år ... drive systematisk forskjellsbehandling mellom små og store tingrettar."
"Jordal seier at dei ti-tolv største tingrettane har vorte prioriterte og fått nytt utstyr, medan dei andre ofte har vorte sette på vent. Tingrettar som meir eller mindre friviljug har slege seg saman, har likeiøns vorte premierte, mellom anna gjennom å verte fritekne for innsparinga som følger av regjeringas avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform eller auka budsjett, medan sorenskriverarar som har stritta imot samanslåing, har fått merke at det har ein pris, seier Jordal.

Han seier Domstoladministrasjonen medvite har skapt forskjellar mellom tingrettane som no vert brukte som eit argument for å leggje fleire av dei ned." (Dag og Tid 4. okt.)

(Modellen er forsåvidt ikke helt unik: Nylig kom og Sanderudutvalgets forslag til inndragning av kraftinntekter; som red. Sigurd Haugsgjerd (leder Setesdølen 3. okt.) skriver: "Mykje kan tyde på at dette er eit meir langsiktig trekk for å leggje til rette for nye kommunesamanslåingar. Ved å svekke inntektsgrunnlaget så kraftig i mange av dei minste og mest ressursvake distriktskommunane, vil det vere lettare å få dei til å strekke våpen og gje opp sin eigen eksitens som sjølvstendige forvaltnigseiningar. Det høyrer då også med til historia at i det såkalla ekspertutvalet er distriktshensyn dårleg representert. Til alt overmål er professoren i samfunnsøkonomi, Jørn Rattsø, blant medlemmene. Han er

frå tidlegare mest kjend som ein av pådrivarane for kommunesamanslåingar her i landet for 4-5 år sidan. Hans målsettingar står sannsynlegvis ved lag." Eller som forbundsleder i NTL, Kjersti Barsok (Nat. 3. okt.) observerer; "De manglende ressursene i domstolene er en politisk villet utvikling. Det er regjeringen som bevilger penger. Mye av utgiftene i domstolene er dessuten lønn. De store kostnadene er ikke knyttet til lokaler."

"Jordal <Dag og Tid 4. okt.> meiner det generelt ser ut som at Domstolkommisjonen har leita etter argument for nedlegging heller enn å vurdere andre løysingar... Domstolkommisjonen held det fram som eit problem at dommarfullmektigar, som har få års yrkeserfaring, i fleire domstolar har stort ansvar og avgjer saker "med særleg sårbare parter, typisk foreldretvistsaker og barnevernssaker". -Dersom ordninga med dommarfullmektigar, som har fungert godt i mange, mange år, no har vorte vanskeleg og problematisk, er løysinga då å revolusjonere heile domstolsstrukturen? Nei, det er å gjere desse stillingane om til faste tingrettsdommarar i staden, men det har ikkje kommisjonen vurdert. Dei har berre sett i retning sentralisering, seier han."

ET STEG TILBAKE

'Sentralisering'? Tja; det òg. Men her foregår mer.

"Omstillingen" vår synes drevet av kraftforsyning, veier, anlegg og flyttinger/ombygginger av fungerende strukturer.

Vi kan begynne med Andøya. Her skal en godt fungerende flybase, i et aktivt lokalmiljø, flyttes til Evenes, til tross for at Andøya ønskes av våre allierte. Denne flyttekostnaden på minst 4-5 milliarder kroner kunne vært spart. Norge har også lagt ned Nord-Europas beste flybase, Bodø, med missilsikre bunkere for 72 fly, for så å sette Norges største investering, F-35-jagerne, i skur på Ørlandet. Og nylig er helikopterbasen på Bardufoss vedtatt flyttet til Rygge. Videre er Rygge sivile lufthavn nedlagt, mens det planlegges en ny rullebane på Gardermoen med et konstnadsoverslag på 19 milliarder kroner.

Det er ikke bare staten som driver med kostbare flytteprosesser. I Oslo er Nasjonalgalleriet ..."

"Regionreform, nærpolitireform og sykehusreformer, samt flytting av Ullevål sykehus, medfører nye kostnader til nybygg på titalls milliarder. Felles for alle løsningene i Oslo, er at det frigjøres store tomter for boligutbygging, og dermed en ytterligere vekst i eiendomssektoren. Først skal det bygges et nytt bygg, dernest skal det gamle rives, før nytt skal bygges på tomte. Det blir mye aktivitet av slikt, men kun et land med stor oljeformue kan finansiere slik ikke-produktiv virksomhet."

"Vi øder kapitalen på prosjekter vi ikke trenger uten å sikre langsiktig omstilling. Det går så lenge vi kan øse av oljefondet til ethvert prosjekt som innebærer asfalt, flytting eller omlegging."

"Problemet er ikke mangel på penger, men kanskje det er selve problemet."

(Christian Aanton Smedshaug; Kl.k. 18. sept)

Sveits pumper ikke olje. Men de produserer; herunder antagelig et betydelig antall svenner og mestere. I Norge produseres bachelors og mastere; med lavest prosentandel realfag i OECD. Fem årskull, nesten 300000 under gratis utdanning med studiestøtte. Omregnet i "ei årsinntekt på 500.000, snakkar vi om ein tapt arbeidsinnsats på 150 milliardar." "Kanskje det hadde vore nok med 150.000 studentar, som likevel hadde vore over sveitsisk nivå", spør Jon Hustad (Dag og Tid 11. okt.).

Forbundsforamlingen i Bern skrives forresten (annetsteds) å kun samles fire ganger tre uker årlig...

Smedshaug nevnte "veier"; Samferdsel; "forfattarane av nasjonal transportplan (NTP), som denne regjeringa har dobla i utgifter, skriv rett ut at planen samla har negativ samfunnsøkonomisk nytte. Vi får altså mindre att for denne auken på 80 prosent enn vi har skote inn. Desse negative effektane står det ikkje

noko om i statsbudsjettet." (Jon Hustad; Dag og Tid 11. okt.)

Og el-utslippsbiler; Hustad: "I 2020 taper staten rundt rekna 45 milliardar kroner i inntekter frå bil samanlikna med 2007." "Som Statistisk sentralbyrå har synt, er det dei som tener mest, som har kjøpt elbilane og dei store hybridbilane... Statistisk sentralbyrå har òg synt at å gje desse avgiftslettane på bil, er det dyraste og minst effektive klimatiltaket som tenkjast kan, særleg om ein tenkjer globalt."

Legg så bort karbonspøkelsesparadigmet og saken blir fremdels knapt værre. Men hva gjør man ikke for å reise argument for 'en mer rettferdig bilavgiftspolitik' i form av satellittbasert totalovervåking.

Først inne på vidunderlige nye hel-elektriske verden med uttalte ambisjoner om mer 'grønn' energi til m.a. el-utslippsbilene: "-Småkraften har i dag 50 verk under bygging og en reserve på 350 konsesjonsgitte prosjekter. Om alt skulle bli realisert vil det utløse 56 milliarder kroner i bidrag til BNP og 13 200 årsverk i distriktene. I produksjon utgjør det 3,2 TWh fornybar kraft", forteller daglig leder i Småkraftforeninga, Knut Olav Tveit. (Bondebladet 17. okt) Tro om Sanderud-utvalget har noen tanker om hvem som skal overta småkraften som ikke allerede er avhendet utenlands; utvalget går for en "justering" av grunnrenteskatt.

"-Forslaget vil utradere småkraften som drivende kraft i bygde-Norge. De det først går ut over, er de mange tusen bøndene og grunneiere som i dag enten benytter vannfallet sitt selv eller leier det ut til andre. Deretter faller selskapene på rekke og rad, sier Tveit." "-... Vi har gjort beregninger for 200 reelle, grunneiereide kraftverk. Det blir massive underskudd for de aller fleste. Etter noen år tror jeg nesten alle vil gå med underskudd. Da blir det salg til spottpriis".

'Sentralisering'? "Trenden er hverken sentralisering eller desentralisering - den store trenden nå er bare endring. En dag skal man slå sammen for å sikre stordriftsfordeler, den neste skal det desentraliseres for <å> sikre et godt tilbud over hele landet." Skriver Trond Wiberg, hovedtillitsvalgt, Tekna, Statens vegvesen; Kl.k. 22. juli.

"Statens vegvesen har et av de beste fagmiljøene i verden når det gjelder trafikksikkerhet. Norge har Europas tryggeste trafikk, målt per innbygger"; (i antall døde ligger Steinrøysa langt under halve EU-snittet).

"Den beste garantien for en fortsatt sikker trafikk, er å ta vare på kompetansekulturen vi har bygget opp over hele landet, det være seg i Oslo, Leikanger eller Grimstad.

I stedet ser vi nå at det ene fagmiljøet etter det andre forsvinner gjennom flyttinger til regionale sentere og nedleggelse av stillinger. Som et ledd i regionreformen ble det bestemt at Statens Vegvesen skulle regionaliseres, til tross for at utredninger viste at dette ville være mindre kostnadseffektivt og mindre trygt. Samtidig sentraliseres andre offentlige tjenester som helse og høyere utdanning." Fortsatt Wiberg.

"Nærpolitireformen" handler om alt annet enn nærhet, men gis ikke nok penger til å kunne gjennomføres, så hvor dårlig planen egentlig var, får vi aldri vite", skriver "Anonym politiansatt i omstilling"; kron. Kl.k. 9. feb., men skriver også om domstolene m.m. "Og menneskene som velger å stå i dette er forunderlig like, samme hva slags klær de har, eller hva som står på skjorta. De holder alt sammen, så lenge det går." "Men sakte, og sikkert, kommer det intrikate systemet som er noe av bærebjelken i landet Norge til å klare mindre. Og mindre."

"De kaller det "styrking", "rasjonalisering", "omstilling", "avbyråkratisering", "slanking", "satsing", "utvikling", "endring", "reform". De kaller det ikke skrumping, sulting, svekking, riving, rasering, sparking, demoralisering, devaluering, redusering, demontering, nedbygging, desorientering.

De jurer. Og de vet hva de gjør."

OG KANSKJE ENDA ET STEG TILBAKE;

En betraktning fra kunstner Ferdinand Wyller (Dagen 5. mars); "Det gjelder å rive mennesket ut av sin narsissisme, så man omvender seg, og finner en annen vei. Det er snakk om en heterofil relasjon der Gud representerer en natur, og mennesket en annen.

På forskjellige nivåer lukkes nå vår kultur rundt seg selv. Dynamikken mellom makt og motmakt opphører. Alt som ikke lar seg innordne av de homogeniserende kreftene, blir skuflet ut. Globalisert økonomi og teknologi pares med vårt eget begjær. Og i denne akten tillates ingen forstyrrende stemme. Det eneste som virkelig teller er effektivitet for effektivitetens egen skyld, økonomisk vekst for vekstens egen skyld, og begjær for begjærets egen skyld. Det menneskelige rom ommøbleres gradvis til et rom for instrumenter og begjærsubjekter. Her må både rent biologiske og åndelige realiteter vike under dekke av ord som "frihet", "kjærlighet" og "toleranse". For det er jo dette alle fremdeles lengter etter. Disse ordene er derfor så velegnet til å forføre.

På den tid da samfunnet hadde et felles Livs-prosjekt, feiret man inngåelse av ekteskap med brask og bram, og med velsignelse. For her lå potensialet til nytt liv. Bryllupet fikk på denne måten en eksistensiell betydning. Og det signaliserte klart hva som ideelt sett stod i sentrum for både den enkelte og for hele samfunnet. I dag er dette, logisk nok, forlatt til fordel for feiring av "ekteskapsinngåelse" mellom to likekjønnede. Markeringen og opphøyelsen av denne homogene, ufruktbare relasjonen har også en sterk symbol-verdi, og står som en tydelig markør for den samfunnsmessige omkalfatring som har pågått de siste ti-årene." I denne forbindelse er hver ordfører i landet i det senere tildelt oppgaven å la sitt verv og seg selv pervertere ved å forrette homo-rite, altmedens Bent Høie siden 2017 har føret fysisk friske menn med gratispiller som lar dem vedbli en naturstridig, promiskuøs adferd med fravær av typisk fysisk følgesykdom.

'De' har vel forstått, som statsråd og senere statsminister, Abraham Berge hundre år før dem, "at det begreb, man kalder fædrelandet, det bestod kun af de tusind hjem." Men

TILBAKE TIL DOMSTOLKOMMISJONEN

Nationen 9. okt.: "Det går under radaren, frykter de ansatte. Både folk, politikere og den offentlige debatten er nemlig mest opptatt av hva som skjer med storebror, tingrettene, mener Ranveig Øverby, som er tidligere leder i fagforbundet NTL Domstol." "-Vi er ikke nevnt, generelt. Domstoladministrasjonen glømmer oss også i mange sammenhenger. Vi er vel ikke så synlige heller. Men vi er veldig gode på rettsforlik, og å få til gode løsninger for alle, sier Øverby."

"Øverby jobber selv ved Vestøplånd og Sør-Gudbrandsdal jordskifterett i Lillehammer... Hun viser til at mye av saksbehandlingene skjer på eiendommene, ikke i rettslokalene. -Å sentralisere jordskifterettene til de store byene er et skikkelig bomskudd. Det betyr mye lengre reisevei for både dommere og ingeniører, som vil fordyre hele prosessen." -"Eiendommene ligger fortsatt der de er. Økt hyttebygging, omdisponering til fritidsbolig, slakting av gårdsbruk, salg av eiendom og endret bruk kan føre til økt behov for saker". Domstolkommissjonen vil fjerne også ca. 2/3 av jordskifterettene.

Øverby: "-I de ordinære domstolene er det som regel bare et fåtall parter per sak. I jordskifteretten er det ofte et stort antall. Det er ikke uvanlig med over 100 parter. Det blir også skrevet mange dommer i hver sak. Slike saker krever mange ressurser. At dette ikke er nevnt, gir utredningen noen klare mangler".

Mange parter, dommer, eiendommer; kan det (opså) i jordskifteretten være tjenlig med utstrakt lokalkunnskap? Kan det videre være slik at Svendsen et al.s utredning bør sees i sammenheng med NOU 2018:11, med sammenslåing av fjell- og allmenningstyrer?

Og førstens inne på det som "går under radaren":

"-De fleste vet lite om domstolene, både lokalt og nasjonalt. Det er jo for-

ståelig. Det jeg er skuffet over, er at justispolitikere uttaler seg før de har satt seg inn i hele saken. Da dreier det seg kanskje ikke så mye om domstolpolitikk, men om andre typer betraktninger, typisk arbeidsplasser i distriktene og sentralisering, sier" medlem av Svendseutvalget og direktør i Domstoladministrasjonen, Sven Marius Urke; Nat. 10. okt.

Gulating-lagdommer Per Jordal (Dag og Tid 4. okt.) finner at "kuttforslaget ... trugar den uavhengige rolla sorenskrivarane, som leiar av tingrettane, har hatt i over 400 år <og noen får kanskje assosiasjon til hva 'man' har gjort med le- nsmannsembedet>.

-Den tradisjonelle sorenskrivaren forsvinn. Han skal ikkje lenger vera leiande dommar, men vert administrator eller nedlagd. Då mistar vi den sjølvstendige domstolsleiaren som evnar å stå opp mot ytre press. Modellen som no er føreslegen, inneber auka makt til Domstoladministrasjonen på kostnad av dei lokale domstolane".

OSV

Hva kan så forventes av rikspolitikere som lever godt med massedrap på barn (i Norge), som godt på vei allerede har avvirket rettssikkerheten også for de overlevende, som tilsidesetter Eidsvoldsgrundloven (dens rettskilde, 21. mai 2012 mot tre stemmer), som har nedlagt det nasjonale forsvar og fortsetter nedlegge nasjonal matvareberedskap, som bla. ved 'eksterne driftsmidler' setter landet brakk og gjenværende bønder ti å brenne diesel etter asfalten, som klapper seg selv på skulderen (mot en stemme) etter (med fravær av enhver plausibel begrunnelse) ha fysisk angrepet en siden ødelagt nord-afrikansk stat; som stadig bestiller fler Joint Strike Fighter alias F-35 (samt legger alle eggene i én kurv), som har etablert et angiverregime hvor økende antall bekymringsmeldinger til det internasjonalt herostratisk kjente 'Barnevernet' har passert det avtagende antall barnefødsler (and "More education on the same path could make a case worker's behaviour twice as devilish as it was before. Case workers don't need more education, they need their power stripped away, and they need to learn humane ways to care and love children and their families, keeping them together, unless in extreme and exceptional cases, children could come to serious harm." (Steven Bennet)); som lar Statnett utemmet reise 420kV/50Hz-antennar (og sjekk regningen), som 'elektrifiserer' & 'digitaliserer' bort folkehelse, samfunnsikkerhet og enhver privatsfære?

OG HVORFOR GJØR DE DET ALTSAMMEN?

"Med begge hender arbeider de på å få det onde til å synes godt; fyrsten krever, og dommeren er villig mot betaling, og stormannen sier hvad han ønsker, og således forventer de retten." (Mika 7,3; jf. Salme 94,20)

Om rettssikkerhet, elektro-tåke, forsvar, 'idioter', privatsfære, korn, 'barnevern', karbonspøkelse, presse, generell EU-fori m.v.

Dag Jørgen Høgetveit; mai 2019

JUS

Straffedom i Norge er, om ikke under enevelde eller quisling-styre, ellers tradisjonelt en oppgave for en gruppe likemenn.

Herreds- og byretten forsvant for tingretten. Man har forlengst begrenset retten til prøvning for 2. instans. Det forventes at Domstolkommisjonen i oktober vil forselå mange av 59 tingretter fjernet.

Den 'tredje statsmakt' drar under 2 promille av statsbudsjettet. "Vi er en mager virksomhet som ikke tåler å bli avmagret enda mer" uttalte domstoldirektør Sven Marius Urke under høringen om statsbudsjettet for justiskomiteen tidligere i år. Men magrere vil det bli. Regjeringens avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform vil dra ostehøvelen jevnt og trutt over budsjettene til den tredje statsmakt og svekke dens evne til å fylle sitt ansvar, også som regjeringens viktigste kontrollør." (Daværende leder i Advokatforeningen, Jens Johan Hjort; Aftp.15.11.18) Hjort siterer The Lancet: "Rettsstatsprinsippene er kvaliteter i en politisk kultur som legger stor vekt på verdter som god og ansvarlig myndighetsutøvelse og respekt for grunnleggende rettigheter." Men slik "politisk kultur" er ikke allesteds; som Hjort bemerker: "Flere steder blir rettsstaten presset i kne, med hensikt. Av statsledere som ikke ønsker dens kontrollerende og modererende motmakt."

"Adgangen til å få straffesaker prøvet i to instanser kan redde uskyldige mennesker fra lange fengselsstraffer. Denne rettigheten har regjeringen allerede begrenset for saker med strafferamme under seks år. Nå vil de gjøre det samme for de lengste straffene." Skriver leder av Advokatforeningens forsvarergruppe, Marius Dietrichson; Aftp. 11.04.19. "... da ankesiling for straffesakene med korte straffer ble innført, ... uttalte <dep.> at "departementet legger særlig vekt på at det skal være en ubetinget ankeadgang i de alvorligste sakene" (Ot. prp. nr. 78(1992-1993)).

Kan vi spørre Justisdepartementet om hvorfor dette er annerledes i dag?"

"Vi som har vårt virke i retten, vet at det bildet politiet tegner i sine dokumenter kan stå langt fra det man opplever under vitneavhør i retten.

Der kommer det frem avvik fra politiets referater, vitner som gir supplerende informasjon eller svarer på spørsmål som politiet ikke har interessert seg for, og mer. Også selve tingrettsdommen kan beskrive forholdene på en måte som en senere lagmannsrettsbehandling skaper endringer i.

Det er ikke uvanlig at forskjellene gjør at også dommen endres."

"Regjeringen foreslår nå at ingen skal ha krav på å anke en tingrettsdom til lagmannsretten. Alle anker skal siles. Silingen skal gjøres etter tingrettens dom og politiets straffesaksdokumenter.

Alvorlige drapssaker risikerer å bli endelig avgjort uten at aktørene får snakke med dommeren, uten meddommere, muntlighet, bevisumiddelbarhet og andre sentrale rettssikkerhetsgarantier.

Justisdepartementet uttaler i en pressemelding 13. mars i år at dette vil gi en "umiddelbar effektiviseringsgevinst".

"Ansvaret for det endelige utfallet av de mest alvorlige tiltalene kan nå bli flyttet fra lagmannsrettens saler, hvor vanlige folk deltar i behandlingen, til fagdommernes lukkede kontorer. Det er fristende å minne regjeringen om at rettssikkerhet er et sårbart og komplisert begrep, med mange ingredienser.

Grundighet og tid i domsbehandlingen, er to av de viktigste. Man behøver ikke ond vilje for å sende uskyldige mennesker i fengsel. Det holder å ha det tra-

"Man behøver ikke ond vilje"; det kan forsåvidt holde med en oppfattet forventning og fravær av kontrollmekanisme, herunder de få gjenværende "vanlige folk ... i behandlingen"; Halvdan Koht skrev (i Frihet og lov s.28.66): "Kvar fri mann hadde rett, ja skyldnad, til å møte på tinget i sokna si, gje si røyst der til vedtak for sams bate og sitta til doms over lovbrot." Men "Tanken om at samfunnet ålment skulle vera verjaren for lova hadde måtta vike for regjeringsmakta, og eineveldet fullførte denne voksteren. Det var eit tap at det samstundes vart slutt på at folket var aktivt med i dom og rettsliv." Et tap for almuen; men naturligvis ikke for dem som evt. ønsker rettsstridige straffeforfølgelser.

Å hale ut disse som over tiår synes planmessig å avvikle rettssamfunnet, kunne være oppgave for brysomme gravejournalister - før journalistene selv, og andre politisk brysomme elementer, blir gjenstand for politisk motivert 'rettergang'.

"30. oktober 1804 sendte Kanseliet i København ut arrestordre på Hans Nielsen Hauge der det blant annet het at han i flere bøker hadde vist forakt for geistligheten og ytret meninger som var til skade for enkeltindivider, staten og det alminnelige vel." "... flere av bøkene og den utbredte møtevirksomheten ble oppfattet som en trussel mot staten. Hauge var den første i Norge som på et fritt grunnlag nådde ut til folk flest med Guds ord, og det med et budskap som var helt i tråd med det sentrale kristne innholdet. Den første som gjorde noe sånt i Norge, ble altså arrestert. Med et moderne ord er det all grunn til å se hans virksomhet i et ytringsfrihetsperspektiv." (Dag kullerud; Bibelen - Boken som formet vår kultur; s.27-8)

Kort var "Hauges religiøse virksomhet ... i konflikt med presteskapets forkynnelsesmonopol, og i sine økonomiske foretagender kom han i konflikt med de etablerte handelsmenns monopoler." (Einar Molland)
Etter 10 tidligere fengslinger var Hauge fra 1804 stort sett fengslet til høsten 1811, gjenstand for regjeringsoppnevnt undersøkelseskommissjon. Dom des. 1812; to års festningsarbeid pluss omk. for brudd på 'konventikkelplakaten' av 1741 samt fornærmelige ytringer mot øvrigheten, især presteskapet. Ved Overkriminalretten redusert til bot 1000 rdl. pluss omk.

Biskop Peder Hansens siste embedsskrivelse i Norge er datert 24.04.1804. "Initiativet til en aksjon mot Hauge, som senere førte til arrestasjonen av ham, ble tatt av kristiansandsbiskopen Peder Hansen i et brev til kongen i København. Brevet ble tilskyndet av handelsstanden i Kristiansand som ikke likte at Hauge og hans venner hadde flere forretningsmessige vellykte foretak. Hauge var for øvrig, som vi vet, en meget nøysom mann." (Jens Vetland m.fl.; Sørlandet bak smeigeteppet; s.82)

"Hugenottenes traumatiske opplevelse på Bartolomeusnatten frembrakte tre bøker som utløste en veritabel revolusjon, fra middelalderens styreform til den moderne formen vi kjenner med grunnlovsstyre. Francois Hotman, Theodore Beza og muligens Philippe du Plessis-Mornay skrev de tre verkene jeg tenker på. Overgangen som ble utløst av disse skriftene sørget for at rettssikkerheten og borgernes rettigheter ble viktigere enn monarker og pavers tyranniske tilbøyeligheter. Lovens forrang og folkets autoritet kom til uttrykk i konkrete institusjoner som parlamenter og domstoler som ikke lenger var underlagt kongers iuner. Disse tre bøkene, som i en fellesbetegnelse blir kalt "Frihetstrilogien", viser hvilken rolle Bibelen spilte i fremveksten av moderne friheter."
"Selv om det sekulære vestlige akademia overser Bezas grunnleggende rolle i å forme Vestens politiske tanker, har hans prinsipp om et uavhengig rettsvesen blitt noe Vesten tar for gitt. Som asiat begynte jeg å verdsette dette prinsippet da jeg opplevde det motsatte. Smålige politikere kunne be korruperte dommere om å kaste meg i fengsel på oppdiktete anklager." (Vishal Mangalwadi;

Boken som skapte din verden - Hvordan Bibelen formet den vestlige sivilisasjons sjel; s.322-3)

3

Mangalwadi (s.320) går bak til Magna Carta fra 1215; "Kongen kunne ... ikke arrestere eller straffe noen "fri mann" bare ut fra rykter eller mistanker. Denne samlingen av engelske borgerrettigheter sørget for at "ingen fri mann skal tas eller fengsles eller disseises <fratas rettmessig besittet eiendom> eller bli gjort fredløs eller ruinert på noe vis. Vi vil heller ikke gå eller sende noen mot ham, bortsett fra ved rettmessig dom av hans likemenn eller ved landets lov". Med andre ord kunne verken liv, frihet eller eiendom fratas noen uten at det var bestemt av personens likemenn, og da bare ved rettssikker dom etter landets lover. Langton etablerte dette prinsippet om at loven sto over herskerens myndighet ved å kreve umiddelbar oppreisning for ethvert lovbrudd, selv av kongen, og gi baronene tillatelse til å gjøre bevæpnet motstand hvis han nektet."

"At Runnymede, at Runnymede, Your rights were won at Runnymede! No freeman shall be fined or bound, Or dispossessed of freehold ground, Except by lawful judgment found And passed upon him by his peers. Forget not, after all these years, The Charter signed at Runnymede.

And still when mob or Monarch lays Too rude a hand on English ways, The whisper wakes, the shudder plays, Across the reeds at Runnymede. And Thames, that knows the moods of kings, And crowds and priests and suchlike things, Rolls deep and dreadful as he brings Their warning down from Runnymede!" (Rudyard Kipling; The Reeds of Runnymede)

Rodney Stark (How the West Won; p.100): "... dels fordi viking-tradisjoner begrenset kongers makt over adelen, påtvang de normanniske baroner i 1215 kong Johan Magna Carta, derved tagende det første skritt mot demokratisk styre."

'Juryen' har over tid vært en noe omskiftelig institusjon; den kom til England med normannerne.

Winston Spencer Churchill (Historie I; s.208-11): "Jurysystemet er kommet til å representere alt det vi forbinder med engelsk rettspleie, for så lenge en sak må granskes av tolv hederlige og uhildede menn, har både den anklagede og anklageren en garanti mot vilkårlig forvrengning av loven. Det er dette som skiller retten slik den håndheves ved engelske domstoler, fra de kontinentale rettergangssystemer som bygger på romersk praksis."

"Et menneske kan bare bli tiltalt for en sivil eller kriminell forbrytelse som er klart definert og i overensstemmelse med loven. Dommeren er oppmann, han avsier sin dom på grunnlag av de beviser partene beslutter å legge frem. Vitnene forklarer seg offentlig og under eds ansvar. De blir forhørt og kryssforhørt, ikke av dommeren, men av partene selv eller av deres juridisk kvalifiserte og privat ansatte representanter. Sannheten av deres vitneprov blir ikke vurdert av dommeren, men av tolv "gode og rettsindige menn", og først når denne jury har tatt stilling til kjensgjerningene, har dommeren myndighet til å avsi dom og ilegge straff eller bøter i samsvar med loven. Alt dette kan forekomme oss selvsagt, ja, bent frem banalt, så lenge vi ikke har satt oss inn i det motsatte system, som fremdeles er det rådende i store deler av verden. I henhold til romerretten og de systemer som bygger på den, var en rettssak i disse urolige århundrer ofte en inkvisisjon, og i enkelte land er den det fremdeles. Dommeren undersøker på egen hånd den sivile forseelse eller kriminelle forbrytelse det dreier seg om, og denne undersøkelsen foregår for en stor del uten kontroll. Den mistenkte kan bli forhørt i enerom. Han må svare på alle de spørsmål som blir stilt ham, og hans rett til å la seg representere av en juridisk rådgiver, er begrenset. Vitnene mot ham kan forklare seg for lukkede dører og i hans fravær, og først når man er ferdig med alt dette, blir siktelsen eller tiltalen mot ham utformet og offentliggjort. Resultatet er ofte hemmelige trusler, tvungne tilståelser, tortur og avpressede erklæringer om skyld. Da Henrik 2.s sønnesønns sønn Edvard 1. døde, var den engelske kriminal- og sivilprosedyre blitt støpt i en form og en tradisjon som i det alt vesentlige blir fulgt av de engelsktalende folk den dag i dag. Når det gjelder alle krav

og tvister, enten de dreier seg om beiteland i Midt-Vesten, oljefelter i California, saueavl og gullgruver i Australia eller maoriernes territoriale rettigheter, er disse regler iallfall i teorien i samsvar med den prosedyre og den domstolbehandling som er utviklet på grunnlag av den gamle engelske rett."

JUS FORTSATT; DVS POLITI

Ikke likemenn som domsmenn, ikke lokale rettsinstanser, ikke lokalt politi, herunder det mangehundreårgamle lensmannsinstitutt. (Og la oss si det slik: Det er ikke uforståelig at "det er besluttet at familie- og barnevernssaker skal sentraliseres, og kun behandles ved noen få store domstoler." (Nat.06.05.19))

Tre år før jurylov av 1887 skrev lennsmannslov av 1884 at amtmand tilsetter blant herredsstyrets kandidater. Asch.konv.leks. skriver noen decennier senere at "Amtmanden beskikker 1. efter valg blandt tre af herredsstyret foreslaede mænd. Der er omtrent 460 lensmandsdistrikter. Som oftest falder de sammen med herrederne." Hver kommune sin lensmann - fortrinnsvis en hjemmehørende.

"-Tidligere het det en kvalitets- og strukturreform. Så kom påtrykk fra fagorganisasjonene og Kommunesektorens organisasjon KS for å beholde nærpolitiet. Plutselig over natten skiftet reformen navn. Men ingenting i reformen er forandret fra utgangspunktet, sier" Carl Marius Michelsen, leder i NTL, Politiet (Nat.25.03.15).

"Jeg har konsekvent omtalt den som "den såkalte nærpolitireformen" eller satt reformnavnet i anførselstegn, og fått kritikk for at det er harselerende omtale av en viktig og nødvendig reform.

Formålet med å omtale "nærpolitireformen" på denne måten er ikke å harselere med den, men for å synliggjøre at "nærpolitireformen" er et navn som er designet for å underslå effekten av den: En reform som innebærer en sterk sentralisering av politietaten." (Pol.red. Kato Nykvist; Politisk bedrageri på høylys dag; Nat.13.04.19) "... tilslørte de konsekvensene med å hevde at en "nærpolitireform" skulle "sikre tilstedeværelse av et kompetent og effektivt lokalt nærpolti". Det ble skapt bilder av et moderne, omreisende politi, som skulle løse kriminalgåter på I-pad nærmest på løpende bånd."

"Resultatet ble som ventet. I en fersk rapport fra Arbeidsforskningsinstituttet framgår det at åtte av ti politifolk er "helt uenig" eller "litt uenig" i at reformen gir et bedre polititilbud. De spurte oppgir at de mener politiet er blitt fjernere fra folk flest i det daglige. Nesten to tredjedeler sier de går hjem etter endt arbeidsdag med "en dårlig følelse i magen"."

Jøran Kallmyr "tviholder likevel på fortellingen om at reformen gir et bedre nærpolti: "Det er ikke sann at det nærpolitiet skal gjøre er å ta dem som har trimma mopeden, det nærpolitiet nå skal gjøre er at de guttene og jentene som sitter på gutterommet langt der ute i distriktene også skal få hjelp", sa han i NRKs Politisk kvarter, med henvisning til at politiet nå er bedre rustet til å bekjempe nettovergrep.

Det politiske bedraget fortsetter. For det første antyder Kallmyr at de nedlagte lensmannskontorene drev med uviktig politiarbeid. For det andre setter han opp et falskt dilemma: At vi må velge mellom et stedlig politi som bekjemper gammeldags småkriminalitet, eller et politi som er i stand til å bekjempe ny, og mer alvorlig, kriminalitet.

Det er selvsagt ikke slik at de av oss som er opptatt av at politiet skal ha gode lokale kunnskaper - fordi vi tror at det har en viktig kriminalitetsforebyggende effekt, samtidig mener at det skal være fritt fram for nettovergrep eller annen "ny" kriminalitet."

"Hva om Frps justisministre... hadde satset på innspillene og advarslene fra erfarne politifolk i Oslo. Det er grunn til å merke seg at den kraftige økningen i antall ungdomskriminelle tok av i 2016.

Man hadde gjenger og ungdomskriminalitet før dette også, men de ble bekjempet - og holdt i sjakk, ved at politiet hadde spesialgrupper som kontinuerlig job-

bet mot gjeng- og ungdomskriminaliteten, samtidig som man jobbet aktivt forebyggende. Men så fikk man "nærpolitireformen", da skulle alle politidistrikter organiseres på samme måte. Dermed ble disse spesialgruppene samlet i en stor felles avdeling, som skulle kunne rykke ut med store ressurser når det ble behov. Man la altså om til et politi som skulle "komme etterpå", etter at kriminaliteten hadde funnet sted - ikke spesialgrupper som aktivt overvåket og fotfulgte gjengmiljøene, for i forkant å hindre forbrytelser.

Nå klager enkelte politifolk på at ungdommen har manglende respekt for politiet. Er det så merkelig? Det er det samme som skjer når en skoleklasse har vikar. Hadde man hatt faste politifolk i utsatte områder som fulgte opp kritiske grupper, så kunne politiet opparbeidet både respekt - og tillit. Nå dukker politifolkene opp som "vikarer", personer man ikke har noe forhold til. For det er vel reell respekt politiet ønsker, ikke "respekt" basert på frykt, slik man har i en del andre land", spør Odd E. Rambøl (Kl.k.08.05.19).

I kronikk (Nat.18.11.16) summerer pensj. lensmann John Wold at "med tilsynelatende kunnskaps- og historieløse lokal- og rikspolitikere, godt hjulpet av diverse eksperter og NPM-entusiaster, ser det ut som om det går slik: Fra en etat som var Kongens OG almuens mann til et bevæpnet, teknokratisk fjernpoliti." Kombiner enn videre et "teknokratisk fjernpoliti" med oven skisserte 'retts'-vesen ...

Å kaste gode penger etter vanartige institusjoner som Politidirektoratet, 'Barnevernet' eller Forsvarsdepartementet, vil, om noe, kunne gjøre vondt verre. Ang. 'politisk bedrageri' eller realitetsfjern politisk retorikk, nevnte noen nylig en (fhv.) straffelovsparagraf (105): "Den, som... ved løgnagtige Forespillinger... søger at øve Indflydelse paa en andens Optræden eller Stemmegivning i offentlige Anliggender... Under særdeles formildende Omstændigheder kan Bøder anvendes."

POLITISK BLENDVERK FORTSATT; (LUFT-) FORSVARET

"Det er drøyt to uker siden P3 Orion fløy operative tokt i nordområdene", skrev Forsvarets operative hovedkvarter til Klassekampen" nylig.

"Nedleggelsen av flybasen på Andøya og overgangen til nye overvåkingsfly har lagt stort press på Forsvarets evne til å overvåke havet. Mange av de ansatte har sluttet, andre er nå i opplæring på nye fly.

Samtidig har mange av dem som fortsatt jobber i overvåkingsskvadronen, flyttet fra øya. Klassekampen erfarer at omkring halvparten av personellet nå pendler til Andøya for å gå på jobb.

Overgangen til nye fly og nedleggelsen av flybasen har svekket beredskapen kraftig. -Det er meget alvorlig at vi ikke får fly i luften like før en russisk skyteøvelse, sier leder i Norges offisers- og spesialistforbund, Torbjørn Bongo.

-Situasjonen er nå meget anstrengt, legger han til."

"... overgangen til nye fly har ført til redusert bruk av overvåkingsflyene.

-Det er en risiko som vi har visst om lenge. I tillegg kommer stresset med gamle fly og det at vi har tynt med personell. Så det er klart, vi flyr ikke så mye som jeg hadde ønsket, sier" Sjef FOH, gen.lt. Rune Jakobsen.

'Risikoen' var naturligvis kjent - men hva er det 'man' rent faktisk driver på med?

Maj. John Berg skriver (Aft.p.26.02.18) at "Vi skifter ut våre Orion maritime overvåkingsfly med dyre Poseidon, mens tyskerne vil fly Orion til 2035. Vi kan produsere nok flytid med tre Poseidon, men kjøper fem".

Exit Andøya. "Forsvaret tvinges nå til å etablere seg med F-35 og P-8 på et sted som årlig snart har en million reisende. De som opererer P-8 og F-35 lurere på om dette er en spøk. Det enormt strenge sikkerhetsregime som er på Ørland rund F-35 er i sterk kontrast til hva som planlegges på Evenes, hvor F-35 og P-8 blir nødt til å takse noen få meter fra sivile passasjerer." Skriver Rune Øverås, flyoperativ i Forsvaret siden 1989 (Kl.k.09.04.19).